

Nr 4

Av herr **Jansson m.fl.**, om sänkning av rösträtts- och valbarhetsåldern.

När riksdagen 1965 beslutade om sänkning av rösträtts- och valbarhetsåldern till 20 år, framhöll talesmän för samtliga i riksdagen representerade partier, att skäl förelåg för en mer långtgående sänkning av rösträttsåldern. Samtidigt betonades från några håll att beslutet även kunde fattas ett av de närmast följande åren utan att försena reformens ikraftträdande, emedan en sådan reform såsom innefattande grundlagsändring av författningsmässiga skäl måste beslutas av två genom allmänna val till andra kammaren skilda riksdagar. Beslutet måste emellertid, därest inte frågan skall förbli olöst för avsevärd tid, ske senast 1968.

Skälen för det redan tidigare framförda kravet om rösträtt vid 18 års ålder har förstärkts och synes nu vara moget för avgörande. Likaså talar starka skäl för en motsvarande sänkning av myndighetsåldern, då rösträtts- och myndighetsålder i hög grad är integrerade.

Till de viktigaste motiven för en sänkning av rösträtts-, valbarhets- och myndighetsåldern till 18 år bör hänföras de väsentligt vidgade utbildningsmöjligheter som i dag står ungdomen till buds. Den nya skolan har ökat de ungas allmänna kapacitet kring samhälleliga problem och gett dem betydande faktiska kunskaper i frågor som det gäller att ta ställning till bl.a. i politiska val.

Väsentligt för bedömningen av frågan om sänkt rösträtts- och valbarhetsålder liksom sänkt myndighetsålder är att 18-årsåldern markerar en gräns då flera avgörande förändringar inträffar i ungdomarnas rättigheter och skyldigheter gentemot samhället.

Från 18 års ålder räknas de unga enligt arbetslagstiftningen som vuxna, bl.a. då det gäller övertidsarbete eller hälsovådligt arbete. Inkallelse till värnplikt sker vid fyllda 18 år. Vid 18 års ålder inträder likaså full straffmyndighet, och efter 18 år kan alla former av straff utdömas för lagöverträdelse. För anställning i vissa offentliga befattningar gäller att den sökande skall ha fyllt 18 år, vilket som bekant även gäller vid utfärdandet av körkort för bil.

Dagens 18-åringar har, ofta med stor yrkesskicklighet, trätt ut i förvärvslivet och utgör som skatteobjekt inget undantag gentemot andra betydande grupper, och det beräknas att årskullarna 18, 19 och 20 år har en löneinkomst på tillsammans 2 miljarder och erlägger en skatt på ca 300 miljoner.

All forskning som gjorts kring ungdomens levnadsförhållanden, vanor, attityder, psykologiska anpassningsproblem, frigörelse från hemmet, sänkt giftermålsålder o.s.v. tycks genomgående kommit till slutsatsen att ungdomens sociala och biologiska mognad kommer långt tidigare i det moderna samhället jämfört med det samhälle vi hade för 40–50 år sedan.

Förändringarna i befolkningsstrukturen med en markant ökning av de äldres andel är också ett skäl för rösträttsålderns sänkning, då utvecklingen eljest leder till en förändring av balansen i fråga om äldre och yngre generationers inflytande på samhällseliga åtgärder.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om förslag till 1968 års riksdag till sådana författningsändringar, att rösträtt vid riksdags- och kommunalval samt valbarhet till riksdagen och till kommunala förtroendeuppdrag tillerkänns envar som senast under nästföregående kalenderår fyllt 18 år och som inte på grund av domstols förklaring är eller efter uppnådd myndighetsålder skall förbli omyndig.

Stockholm i januari 1967

Axel Jansson (k)

Gustav Lorentzon (k)

Sven Hector (k)

C. H. Hermansson (k)

Gösta Andersson (k)

Gunvor Ryding (k)

Nr 5

Av herr **Martinsson m.fl.**, *angående titelskyddet för periodisk skrift.*

(Lika lydande med motion nr 3 i Första kammaren)

Stockholm den 12 januari 1967

Bo Martinsson (s)

Ingvar Carlsson (s)

Hilding Johansson (s)